

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.	Főszerkesztő: Benka Gyula.	Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla.	KIADÓHIVATAL: Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetői pénzek küldendők.
Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.	Főmunkatárs: Zlinszky István.	Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula	Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

A mezőgazdasági munkáskérdés.

Az utóbbi években Európaszerte aktuálisá vált a mezőgazdasági munkáskérdés. Köteteket irt össze róla a gazdasági szakirodalom, elsősorban Németországról. Legutóbb a Deutsche Landwirtschaftliche Presse irt erről a kérdéstről egy cikksorozatot. E cikk abból indul ki, hogy sok németországi földbirtokos a gabonaárak kérdésénél a jövőre nézve már most is kevésbé tartja fontosnak, mint az egyre jobban elhatalmasodó és immár agasztóvá váló mezői munkáskérdést.

A szakírók közül H. von Thünen, a hírneves gazdasági író foglalkozott részletesen ezzel a kérdéssel és ő volt az, ki nyíltan hangzott, hogy a megélhetésnek a mai viszonyok közt aránytalan megdrágulásával a fizetésnek is lépést kell tartania. De a munka árának növekedésével feltétlenül emelni kell és pedig megfelelő arányban a munkás műveltségét is.

E vélemény megokolásaként előadja, hogy ma már elértünk annyit, hogy a mezőgazdasági munkás az általános hadi és iskolakötelezettség révén sokkal jobb és a modern igényeknek megfelelőbb szellemi és testi képzésben részesül; a fizetés is gyorsan és nagyon megnövekedett annyira, hogy a föld művelésének költségei csaknem akkorák, mint a velük járó haszon.

De úgy látszik, munkásnép most sincs megelégedve életviszonyával, mert hiszen ez elvándorol ki a kontinensről.

Sok okot lehet ennek magyarázatára felhozni, de a baj lényege mégis abban gyökerezik, hogy a munkásság nem tudja felszaporodott jövedelmét kellőképpen a maga hasznára fordítani. A magasabb műveltségből inkább az élvezetek után való hajszát, mint a célszerűt vette át. Míg azelőtt megelé-

gedett egyszerű étkezéssel és olcsó szórakozással, addig ma csak nagy igények, drága szükségletek elégitik ki, és csak természetes, hogy ily módon fölcsigázott igényeit még felszaporodott jövedelméből sem képes fedezni.

Abhelyett tehát, hogy gyermekét a munka célszerűségére oktassa és ezáltal a jövőben nagy termelésre képes munkaerőt nevelne — elpredálja pénzét. Ez azt nemcsak maga sinyl megidővel, de kárát látja munkaadó is és az egész nemzetgazdaság.

A műveltebb osztálynak tehát távolról sem merülhet ki a feladata abban, hogy a munkást megfizeti, de kötelessége a munkás kezébe adni a modern kulturának mindazon eszközeit, amelyeknek segítségével az magának a mának megfelelő életet teremthet. Ki kell oktatnia a munkást arra, mimódon használhatja fel jövedelmét gazdaságosan, jobban mondva:

TÁRCA.

A beteg jegyes.

*Édes anyám, édes anyám!
 Az új ruhám adja csak rám!
 Az asztalt is terítse le:!
 A jegyesem im most jön be!*

*Kedves lányom beteg lányom!
 Az talán csak lázas álom,
 A jegyesed a hazáért,
 Csatába ment ontani vért.*

*Édes anyám, édes anyám!
 A pártámat is adja rám!
 A jegyesem a kezemet,
 Ime forrón most fogja meg!*

*Kedves lányom, beteg lányom!
 Jegyesedet, én nem látom,*

*Az forró lázas, képzelet . . .
 Nem él már a te jegyesed.*

*Édes anyám, édes anyám
 Itt a sok szép nyoszolyó lány!
 A jegyesem is im itt áll
 Mondja mennyünk, már a pap vár.*

*Kedves lányom, beteg lányom
 Sirva adom rád áldásom
 Tul a siron a jó Isten
 Jegyeseddal egyesítsen!*

Micsinay Pál.

A gyerek.

A multkor este, mikor hazajöttem, Piroskát, a feleségemet sirva találtam. Ránéztem az órára: félkilenc volt. Nem kérdeztem tehát semmit, hanem melléje kerültem, átöleltem és azt sugtam a fülébe:

— Egyetlenem, veszek magának egy lila crépe de chine bluzt.

Piroska rám nézett és így szólt:

— Vegyen nekem egy picit, kicsi gyereket.

A gyerek váratlan feltűnése nem valami kellemesen érintett. Ezt azonban nem mutattam, hanem megsimogattam a feleségem szép arcát és hizelegve azt mondtam neki:

— Kis csacsi és egy merész fordulattal az orosz-japán háborúról kezdtem beszélni.

Piroska rám nézett. Volt ebben a tekintetben minden: pajkosság melankólia, bizalom, tréfa, szomorúság és makacosság. Aztán ő is beszélt a japánokról. Azt mondta, hogy a japánok iránti rokonszenvének a bizonyítékeként egy gésapongyolát fog magának varratni. Az nagyon kedves, bájos viselet, magyarázta, nem gátolja az embert a mozgásban, le lehet benne ülni a földre is, a gyerekekkel játszani.

— Édesem már kértem magát, hogy ne emlegesse nekem azt a gyereket — mondtam kissé száraz hangon.

miképpen biztosíthat magának nyugodt meglegedett életmódot és boldog jövődöt.

Ez elsősorban az a nagy feladat, amely a mezőgazdasággal foglalkozók előtt áll.

Villamos világítás.

Már hónapokkal ezelőtt indult meg nagy erővel a mozgalom a villamos világítás érdekében és egy ideig élénk lépésekkel haladt is előre. Ugy látszott azonban, hogy ez is, mint a annyi más a bizottságos'ik temetőjében ér korai véget, mert hetek óta semmit sem hallottunk róla, bár Mezőtúron már rakják le az áramvezető oszlopokat és erősen építik az áramfejlesztő telep épületét.

Most azonban ismét valami biztató jel mutatkozik. A villamos világítás tárgyában kiküldött bizottság ugyan is a héten ülést tartott, a melyen ismételten megtárgyalták a Mezőtúr várososa által átküldött szerződés tervezetét és bizottsági tagok arra észrevételeiket megtették.

Szombaton átfjöttek Szarvasra Mezőtúr városának és a mezőtúri világítást berendező Siemens és Schuckert gyárnak megbízottai és részletes tárgyalásokba bocsátkoztak a szarvasi bizottsággal a szerződés pontozatai tárgyában.

E jelek azt mutatják, hogy talán még nem halt meg a szarvasi villamos világítás ügye és reményt nyújtanak arra, hogy a sok bába között nem is fog elveszni. Legfőbb ideje lenne most,

hogy a bizottság határozott lépéseket tegyen, mert ilyen alkalom, mint most van a világítás bevezetésére, alig akad hosszú idők alatt és ha ezt most elmulasztjuk, évtizedekig maradhatunk a petróleum lámpák sötétségében, a mely amellet annyi költséget emészt fel, amennyibe teljesen megfelelő villamos világítás kerülne.

Még nem közölhetünk pozitív eredményeket a bizottság tárgyalásáról, de reméljük, hogy talán rövid idő alatt erre is alkalmunk fog nyílani.

Jubiláris ünnepély.

A szarvasi izraelita hitközség vasárnap, január 3-án ünnepelte 20 éves évfordulóját annak, hogy Szemző Gyula elnöke lett. Az ünnepély szűk keretekben indult, annak rendezői a jubileumot teljesen a hitközség körébe szorították, de az a tisztelet és ragaszkodás, amely a szarvasi izr. hitközség tagjait dr. Szemző Gyula irányában eltölti, az ünnepélyt nagyszabásúvá tették, melynek során többször imponáló módon nyilvánult meg a szarvasi izr. hitközségnek elnöke iránt tanúsított szerete.

Az ünnepély a szarvasi izraelita templomban délután tartott diszközgyűléssel vette kezdetét, melyet Kalmár Ignác a hitközség alelnöke nyitott meg, jellemezve azt a kiváló érdemeket, a melyeket dr. Szemző Gyula 20 éves elnöki működése alatt kifejtett. A közgyűlés ez érdemek jegyzőkönyvébe iktatását határozta és dr. Szemző Gyula nevére szegény iskolás gyermekek se-

gályezésére 500 koronás alapítványt tett.

Ezután Grimm Mór vezetése alatt tiz tagu küldöttség hívta meg az ünnepelt elnököt, kit Kalmár Ignácz üdvözölt, mire dr. Szemző Gyula szép szavakban köszönte meg a hitközség ragaszkodásának tolmácsolását. A közgyűlést dr. Drechsler Miksa rabbi gyönyörű beszéde fejezte be.

Este a jubileumot a Központ vendéglőben közvacsora követte, melyet megelőzőleg dr. Drechsler Miksa beszéde alatt letelezték dr. Szemző Gyulának a hitközség tanácssterme részére megfestett arcképét. A vacsora során dr. Drechsler Miksa üdvözölte az ünnepeltet, mire dr. Szemző Gyula szólt fel, meghatottan mondva köszönetet az ünneplésért.

Ezután még felköszöntöket mondtak Grimm Mór, dr. Glasner Adolf dr. Fuksz Ignác, Kalmár Ignác, dr. Faragó Mór és többen. A vacsora után a késő éjjeli órákig mulatott együtt a megjelent nagyszámu közönség.

*

A szarvasi izraelita hitközség tudvalevőleg új iskola építését és temploma renoválását határozta el. A jubileum alkalmából dr. Szemző Gyula az iskola építésének költségeire 200 koronát adományozott. Ugyanezen célra Grimm Mór és neje, kik már az építéshez szükséges téglatárgyakban ajándékozták az iskolának, most ismét 1000 koronát dr. Glasner Adolf 300 koronát, Huszerl Lipót pedig 60 koronát adományozott.

A templom renoválása költséginek megkönnyítése végett pedig, a templom új ablakainak költségéből Deutsch

— Hisz ez nem az a gyerek.

Éreztem, hogy veszedelem fenyeget. Összehúztam a szemöldököm, ami nállam az idegesség jele.

— Egy másik gyerek? Hát ez kic?

— A Mihályé.

— A favágóé?

— Azé.

Egy pillanatra elhallgattam. Ezt az időt Piroska arra használta föl, hogy rátelepedett annak a széknek a karjára, amelyen én ültem és elkezdte a hajamat simogatni.

— Ha látná, micsoda gyerek az — mondta. — akár egy Murilló-angyalka. Kék szeme van, meg fekete haja. Aztán a keze meg a lába — Miklóskám, lelkem, nézze meg azt a gyereket.

Piroska néhány napra így szólt:

— Aztán kérdezte már tőle?

— Kérdeztem. Nem éppen ezt, csak úgy mondtam, hogy nem adná-e nekem valamelyiket. Gondoltam, majd ezt választjuk.

— Aztán mit mondott Mihály?

— Hogy hát ő nem bánja, neki van öt, jut is, marad is.

— Mihály! Mihály csak az apja. Beszélt az anyjával?

— Holnap fogok vele beszélni. Magával elmegyek hozzájuk.

Azt akartam mondani, én bizony nem megyek, de ránéztem a parányi cipőkre és így feleltem:

— Isten neki, holnap nézzük meg a kis leányt.

Másnap csakugyan elmentünk Mihályékhoz. Mikor a kapuhoz értünk. Piroska azt mondta, aztán ne mondja rögtön hogy a kis Julesát akarjuk.

Mihály az udvaron várt bennünket az egész családjával. Ő maga alacsony, nagy bajszu ember volt, összecsavarodott dus hajjal és értelmes kék szemekkel. A felesége gyöngé, beteges asszonynak látszott. Hosszú-kás madonnaarcza volt, meg nagy szomorú szeme. Az öt gyerek közül az egyik, a legidősebb az eperfa legtetetjén ült egy hajlós, vékony ágon. Mikor az apja szólította, kecseseen és biztosan jött le, mint egy mókus. A második a negyediket fogta. A harmadik a porban játszott az anyja lábánál, a legkisebb, a mi Julesánk pedig ott ült az anyja ölében és mikor minket meglátott, elkezdett cincogni, mint egy fájós fogu egérke.

Az asszony nem valami barátságosan

fogadott bennünket. Ugy látszik, az ura informálta előre, mi járában vagyunk, mert egyre a gyerekeit nézte, féltő nyugtalan tekintettel.

Mihály ellenben nagyon beszédes volt és kedvembe akart járni.

— Jani, gyere le, köszönj a tekintetes urnak — szólította a fán ülő gentlemant.

Az asszony gyors mozdulattal megigazitotta a fején a kedőt és erélyes hangon megszólalt:

— Janit nem adom. Majd szelidebb hangon hozzátette:

— Ő a legidősebb.

— Igaz — mondta Mihály — ő a legidősebb és elkomolyodott. — Nem szokna meg az ilyen nagy gyerek ugyse.

A feleségem megsimogatta a nagyobbik kis lánynak a haját. Fakó arcú, szeplős, csunya gyerek volt, a haja akár a csepű.

— Mari — mutattatta be Mihály.

— Beteges — vágott közbe az anyja — nem való elvinni ezt se.

— Igaz, — hagyta helybe újra Mihály ezt se lehet adni. Beteg gyerekeknek az anyja mellett a helye.

Árminné, Grim Mór, Kalmár Ignác és Grün Jenő egy-egy templomi ablak költségeinek viselését vállalták magukra.

UJDONSÁGOK

— **Igazgató lelkész.** Az ev. egyháznál az igazgatói lelkészi tiszt a a polgári évvel együtt változik. A folyó 1909. évre az igazgató lelkészi tiszttel Placskó István lelkész bízott meg.

— **Egyházközségi jegyző.** Az ev. egyháztanácsa legutóbbi ülésén az egyházközségi jegyzői állást Piiuszky János egyházi számvevővel töltötte be.

— **Köszönetnyilvánítás.** Vitális János szarvasi kereskedő, kinek üzlete a f. hó 4-én kiütött Krsnyák Andrásné-féle tűz által veszélyeztetve volt, 20 koronát adományozott az önkéntes tűzoltótestületnek, elismerése jeléül annak, hogy a tűzoltóság hiven teljesítette kötelességét. Fogadja ezért a szíves adományozó a tűzoltók köszönetét. Oláh Miklós parancsnok.

— **A Leányegyesület** 1909. január 10-én, d. u. 3 órakor, a polgári leányiskola tornatermében a következő tárgysorozattal tartja meg előadó gyűlését: 1. Istenről és vallásokról. Irta és felolvassa Udvardi Sándor főgimn. tanár. 2. W. Kuhne: Das Glockenpiel. Zongorázza: Marcsek Vilma. 3. „Csipkerózska.“ Irta Sas Ede. Szavalja Weisz Arthur. 4. Mendelsohn „A dalnak röpké szárnyon“ és néhány magyar dalt énekel Faragó Mórné, zongorán kíséri Micsinai Gizella. 5.

A porban ülő gyerek keservesen elkezdett sírni. Az anyja lehajolt hozzá, a kötőjével törülgette az arcát és így csitította.

— Ne sírj lelkem, nem adlak én oda a világnak se.

Mihály a vállát vonogatta, mintha mondta volna:

Lám, ilyen bolond az anya és a negyedikhez közeledett volna, ha az asszony rá nem kiált:

— Kigyelmed már adná. Hát nem tudja hogy Erzsébet nem alszik el Mari nélkül soha.

Mihály megrökönyödve nézett rá.

— Már hogy adnám — mondta, aztán a feleségemhez fordult és lemondólag legyintett a kezével:

— Ne tessék bántani kicsi még az nagyon.

Piroskát a hallottak nagyon elbátortalanították és félénken csak annyit mert mondani:

— Hátha a kis Julesát . . .

„A növérek.“ Páros jelenet. Irta Farakas Pál. Előadják: Bugyis Cetus és Fuksz Rózsika.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helyi izr. nőegylet hálás szívvel mond köszönetet mindazoknak, kik a december 31-én rendezett tombola estélyen felülfizettek. A felülfizetéseket alább nyugtázzuk. Felülfizettek: 20 k., Schreyer József; 15 k. Dr. Szemző Gyula, Grim Mór; 10 k. dr. Reisman Adolf Trebits Miksa, dr. Déri Heurik; 6 k. Robics Soma, Waldner Ignác, dr. Lukács Izsó Kerényi Vilmos; 5 k. Keppich Béla. Mérei Miksáné, dr. Gerő Oszkár, Lövy Simon, dr. Glásner Adolf, Percel János; 4 k. Grün Jakab; 3 k. Grosz Mor, Silberstein Fülöp, dr. Fuksz Ignác, Deutsch Ármin, Pollák Béla, Lövy Sándor, dr. Szlovák Pál, Haviár Dániel; 2 k. Ernel Ernő, Földes N., dr. Fisbein Soma, dr. Faragó Mór, dr. Takács Gusztáv, Buk Adolf Goldberger Ignác. dr. Haviár Gyula dr. Sámuel Viktor, Szöllösi Márton, Csábráti János; 1 k. Meitner Sándor Szöllösi Miksa, Harmati Pál, Ungár Jónás.

— **Tüzek.** Mintha nem is a hóval fedett januárban járnánk, hanem forró, száraz juliusi idő volna, annyi tűz eset történik mostanában. Hétfőn három helyen is kigyulladt és pedig két helyen nagy kárt is okozott a tűz. Délben özv. Krsnyák Andrásné Beliczey-utcai házában padlásán égett el az ott felhalmozott anyagok raktára és leégett a hosszú épület teteje is teljesen. — Este felé a Központ vendéglőben a kémény gyulaiadt ki, de nagyobb bajt nem okozott. — Éjszél tájban pedig Glembocki István házában teteje pusztította el a tűz, amely valószínűleg szintén a kéményből kipattant szikrától származott.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Adamovics Gyula bádigos tanoncot valami mezőrendőri kihágás miatt

Mihálynének piros lett az arca és egy gyönyörű védő mozdulattal még szorosabban ölelte magához a gyermekét.

— A kis Julesát — szólott és most meg elsápadt. Szép szomorú szeméből sűrűn kezdtek hullani a könnyek a kis gyerek arcára.

Mihály is rosszalóan csóválta a fejét és szemrehányóan tekintett a feleségemre:

— Már azt igazán nem lehet.

Egy pillanatig hallgattunk valamennyien. Aztán az apró szentek elkezdtek keservesen sírni, mintha valami veszedelmet sejtett volna még a kis lelkük. Mihály is elfordult és lenézett a földre, mintha valamit keresne.

Az én asszonyomnak is könnyes volt a szeme, aztán odament a másik asszonyhoz, megölelte szépen és azt mondta neki:

— Olyan szép volt, hogy nem adta . . .

megbüntették. Mikor büntetésének kiállása végett megidezték, a 15—16 éves fiu annyira elkeseredett, hogy halálra szánta magát. Egy Flaubert puskával magára lőtt, de remélhetőleg sikerül megmenteni.

— **Modern estély.** A Gyermekvédő Liga javára modern Estély címen előadást rendeztek dr. Patek Béla és hat tagu társulata hétfőn este az Árpád szálló nagytermében. Az estély során több kisebb bohózatot magánjelenetet adtak elő elég szép sikerrel, de igen kis számú közönség előtt.

— **Elszámolás.** A szarvasi iparos ifjak önképző körnek 1908. december hó 26-án megtartott jótékonycélu táncmulatságán a következő áldozatkész felülfizetők voltak: dr. Mázor E. ér 10 korona, dr. Takács Izsó 4 k., Liska Sámuel 3 k., Veicner Gábor, Roszjarovicz János, Kugyela János, Glózik János 2—2 kor., Szarka János, özv. Pető Istvánné, Oszterland József, Kondacs Pál, Kozsuch János, Holub István, K. J. 1—1 korona, Misik Pál Liska Sománé 80—80 fill., Trnyik Jánosné, Demeter István, Nyemcsok Mihály Varga József, Oszterland Lajos, Kóczi Lajos, Tomka Sándor, Kiss János, Henczéli László Goldstein József, Sulyan János, Urffy János, Glózik János, Cseh, József, Babinszki Pál 40—40 fill., Lipták István, Sipkovszky Józsefné, Henczéli Ilonka Krenyiczky István 20—20 fillért. Ezen nemes lelkű felülfizetők ez uton fogadják az önképző kör hálás köszönetét.

— **Színészet Szarvason.** Dombay Mihály színigazgató 8 tagu szintársulatával az Árpád szálló nagytermében mintegy nyolc napra terjedő időre színi előadásokat tart. A mi közönségünk nem igen szokott nagyon a téli színészethez, mert csak nyáron a faépületben részesült még eddig a színházi élvezetekben, de remélhető, hogy Dombay társulatát amely igen jó erőkből van összeállítva, kellő partfogásban részesíti. A szintársulat a Nemzeti Színház programjáról több újabb és jeles régiebb darabot, vígjátékokat, színműveket ad elő. Első előadás ma, vasárnap este lesz.

— **Felemelt uti átalány.** A belügyminiszter a főszolgabírák uti átalányát az eddigi 1000 koronáról 1400 koronára emelte fel és a többlét visszamenőleg 1908. január 1-től kiutaltatta a főszolgabíróknak.

— **A szarvasi jótékony nőegylet** f. hó 16-án a kaszinó termeiben jótékonycélu korona estélyt rendez, melyre az érdeklődőket ez uton hívja meg Vigalmi-bizottság. A táncmulatság kezdete este 8 órakor lesz.

— **Lyceumi előadás az Ó-szőlőkben.** F. hó 6-án az az vizkereszt napján, d. u. 4 órakor tartá a Szabad Lyceum legelső külső-területi előadását. Az előadás

Ujjonan berendezett könyvkötésetemet ajánlom a n. é. közönség figyelmébe.
Csinos és izléses kötések. S Á M U E L A D O L F. Olcsó árak.

Huba János tanító iskolájában folyt le olyan hatalmas közönség jelenlétében, a milyenre gondolni sem lehetett volna. Vagy négyszáz ember szorongott egymás hátán, a kik, jól lehet az előadás csak 4 órára volt hirdetve már 2 órákor javarészen együtt voltak, csak hogy minél jobb helyet kaphassanak, s nem csak ó-szölőbeliek, de a távolabbi vidékekről is nagy számmal gyülekeztek egybe férfiak és asszonyok, hogy részt vehessenek a Lyceum előadásán. Szabad előadást Kresmárik Endre lyceumi titkár tartott a levegőről, a közönség élénk érdeklődése mellett. Az előadás kísérletekkel volt egybe kapcsolva. Nagy tetszést aratva szavaltak Molnar Béla és IV. é. növendék, Kaszner Lajos III. é. növendék és Brezovszky József I. é. növendék. Az ünnepély a Himnus: elénekülésével ért véget. Hogy a nép szellemi fejlődésére a hivatászerűen működő lelkes tanítók milyen mély hatást gyakorolhatnak, arra jó példa az ó-szölőbeli lakosság páratlan érdeklődése a közhasznú ismeretek iránt s ezért nagy hálával tartoznak derék vezetőiknek. Brózik Lajos és Huba János tanító uraknak.

— **Uj rendőrkard.** A községi képviselőtestület már régebben elhatározta, hogy a községi rendőroket hosszú karddal és a mai nehéz puskájuk helyett revolverrel látja el. Az előjáróság a fegyvereket már megrendelte és rövid idő múlva fényes karddal oldalukon csörtetnek majd végig az utcán rendőreink, kik majd ezzel vigasztalódnak elutasított fizetésemelési kérvényük miatt érzett bánatukban.

— **Szabad Lyceum** ma, az az f. hó 10-én d. u. 5 órákor tartja a főgimnázium tornacsarnokában ötödik előadását, melyre az érdeklődőket ez uton is meghívja a vezetőség.

— **Egyháziak s custorok választása.** Az ev. egyháztanácsa rendszerint a polgári év elejével megtartott ülésén szokta megválasztani az egyháziakat s a custorokat. Egyháziak lettek az ó-templomban; Melis Mihály és Korbely Márton, új-templomban újólag Gulyás Márton. Custorok az ó-templomban az oltár megett: Burák Dániel, a leányoknál ifj. Valkoszi Mihály, Körös felőli részen; ifj. Roszik Mihály, alsó chóruson a város felőli részen; Sonkoly Mihály, a Körös felőli részen Belopotoczky János. Felső chóruson; Szakács János, Pijesovszki Mihály, Simkovics István, Kis Mihály. Sutyinszki Márton, Varga Pál. Új-templomban: Zvara Pál, és Balázs György. Custorok, lányoknál: Kis János, Kita Pál, chóruson: Janurik János, Podani György, Belopotoczky György.

— **Uj iskolák.** Az ev. egyház község legutóbb f. hó 7-én egyháztanácsai ülésén elhatározta, hogy iskoláinak tulsufaltságán újabb öt új iskola emelésével kíván segíteni. Elhatározta, hogy njonnan felállítandó elemi népiskoláit központosítja. A mostani

Molnár féle iskola melletti telken modern emeletes hat tanteremmel — egy tanító s egy szolga részére lakással — iskolát épít saját erejéből a közgyűlési határozatnak megfelelőleg. Városunk ismét egy szép épülettel gyarapodik, másrészt az amugy is zsufolt ev. elemi népiskolákon segítve lesz.

— **Egyházi esküdtek.** Az ev. egyházközség tanácsa a f. hó 7-én tartott ülésében az egyházközség eddigi esküdteit Tárnyik Mihályt, Liffa Samuelt s Gyuris Istvánt ismét egyhangulag megválasztotta az 1909. évre.

CSARNOK

Mivel hódítja meg a nő a férfit?

— Elmefuttatás. —

A mai völegényvadászó világban, ha feltennék azt a kérdést, hogy egy nő mivel tudja leginkább meghódítani a férfit, 100 felelet közül 99 az lenne, hogy a: hozományjal.

A 99 felelet azonban mégis hibás lenne, mivel mi meghódítás alatt nem házasságot értünk, hanem egy oly bensőbb viszony kifejlését, mely érzelmi alapokon nyugszik s melyhez anyagi érdek egyáltalában nem fűződik. A mi a női és férfi természet jellemét illeti, elfogadott tapasztalati tény az, hogy nőnél az érzelem, férfinnél az értelemvilág dominál. Ezt a két különböző jellemet a velünk született szervezeti dispozició eredményezi. Ebből következik ama, a nők legnagyobb részére felette vigasztaló tény, hogy egy nő tiszta csak az eszével soha sem hódíthat meg egy férfit, ismétellen hangoztatván azt, hogy meghódítás alatt a gyöngédebb érzelmek felkeltését kell mindíg értenünk.

De ha a nő nagy eszével nem imponál előtünk, akkor talán a külső bájok képesek rabul ejteni gyulékony férfi sziveket?

Hollófürtök, vagy hullámos szőke haj, szépen ivelt sötét vagy világos szőrméjű szemöldök, különféle színárnyalatu szem, hamvas orca, rendes orr, ép fogak, természetes pirosságu cseresznye ajkak, hattyu nyak, hókebel stb. mind fontos szerepet játszanak a hódításnál. És ha ezen természetes bájokhoz még hozzáveszük a mesterséges bájokat is, mit a divat a legszokatlanabb formákban bocsát rendelkezésére a hölgyvilágnak, úgy nincs mit csodálnunk azon, hogy a hódítás megindításának legelső feltétele a tetszetős külső.

De miért van az, hogy az értelem

mes férfit nem a női ész, szellem, de a női báj hatja meg leginkább? A magyarázat igen egyszerű. Nővel szemben a férfi szellemi tekintetben sohasem szokott valami magasabb igényeket táplálni, sőt nem is szereti, ha a nő többet tud nálánál. A nő naiv tudatlanságában, vidám, gyerekes elevenességében sokkal több bajt tud a férfi találni, mint egy görnyedt hátú, vézna, szipító hangú binoklis tudornő unalmas bölcselkedésében.

Maga Spencer Herbert is azt mondja, hogy azon érzelmek között, melyek együttesen a szerelem érzelmét eredményezik, legerősebb hatásuak azok, a melyeket testi gerjedelmek idéznek elő, gyengébbek azok, melyek jeles erkölcsi tulajdonok hatására támadnak s legcsekélyebb szerepet játszanak a szerelemre gyujtásnál ama érzelmek, miket a nő szellemi képe sége ébreszt bennünk. De ha tisztán csak a külső bájok tudnák felkelteni a férfi nem figyelmét a hölgyekkel szemben, úgy a természet nagy igazságtalanságot követne el, mivel nőt alkotott elegendő, de igazán szépet csak korlátolt mennyiségben, közepes szépségűeket tűrhető számmal, csunyákat pedig te mérdéket.

A statisztika azonban azt igazolja, hogy sokkal több csunya nő megy férhez aránylag, mint szép Ennek érdekes lélektani oka van. A szép nőt az udvarlók örökös bókólása elkényezteteli elbizakodotná teszi s lelkülete mélyebb és nemesebb érzelmek helyett a külsőségek felé fordul. Jövendőbelijével szemben igényei tulságos nagyok s addig válogat, míg végre maga marad a szépség is emulik s lesz belőle egy kiálhatatlan, ideges és irigy aggszűz.

A kevésbé szép nők a mostoha természet által megalázkodásra és lemondásra vannak kényszerítve. Gazdag belső életet élnek. Az életnek különféle apró-cseprő sikertelenségei kedélyvilágukban gyakori hullámzásokat idéznek elő. Érzésük mély, hűségök törhetetlen, szerelmük boldogító arra a férfira nézve, ki többre becsüli a me'eg szívet és nemes lelket a lélekneküli üres külső bájnál.

És bár a külső bájok legkönnyebben tudnak lángra gyujtani, de maradandó, őszinte és mély érzést a nő csak belső bájaival képes támasztani a férfi szívében. Jóság, gyöngédség, szelidség, lemondás, martyr-türelem, ezek azon lelki tulajdonok, melyek a nőt igazi nővé teszik s a mely tulajdonok legmélyebb hatást tudnak gyakorolni minden jellemes férfi lényére.

Manapság nő van elég, sőt talán sok is, de igazi nő csak nagyon kevés. A mai nőknél nagyon hiányzik az a

természetes nőiesség, a mi a hódítás leghatalmasabb fegyvere. Manapság már 5 éves kis leányzók is affektálnak, utánozzák majmolják a felnőtteket magatartásukban, fellépesükben stb.

A felesperedett leánykák pedig szinte komikus és bosszantó tulásba mennek akkor, mikor nagyon kedvesek, nagyon bájosak akarnak lenni s mert erre a természettől megfelelő képességek nincsen, roszkor alkalmazott ajkbigyesztesők, gerinc- és nyakrángatózásuk visszataszítón nőietlen, ügyefogyott és s inészies.

Azok a viszonyok, mik manapság nő és férfi között létesülnek, igen üresek, felületesek és léhák. Csupa szinpadiaskodás és szenzibilitás. A legtöbbször az a jelszó! külsőleg reprezentálni. A családi élet boldogsága nálunk másodrendű kérdés. Mindkét nem egyaránt hibás. Mindkét nem üres és tartalmatlan. Azért van napjainkban annyi zülött aglegény s annyi értéknélküli vén leány. A külső bá, ébreszthet ugyan szalmalángot gyulékony férfi szívekben, de igazi bensőségteljes mély érzést csak a tiszta, nemes nőiesség, meleg kedély támaszthat s a mely nőnek összes nőiessége csak a külső cicamokban s üres, féleknélküli szépségében öszpontosul, az hasonló a feltűnő reklám-táblákhoz, sokan megcsodálják, megbámulják s bamar betelnek vele. Aki egyszer már látta, nem vágyik többször is megtekinteni.

K. ENDRE.

3796—1908. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schiff Jenő orosházi ügyvéd által képv. Gádorosi földmives munkások szövetségére mint az orsz. közp. hitel-szövetkezet tagja végrehajthatónak Bikádi András és neje Kustyiba Franci végrehajtást szenvedők elleni 700 kor. főkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék illetve a szarvasi kir. járásbiróság területén lévő Békésszentandrás község határában fekvő a szentandrás csabacsüdi 237 sztkvben A 1. rszám alatt felvett 178—198—26 hrszámú 13 hold 892 négyszögöles szántóra a középben 1553 korona megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1909. évi február hó 10-ik napjának délelőtti 9 órájkor** Békésszentandrás község házában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi

november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság Szarvason, 1908. évi november hó 10-ik napján.

SCHABATKA, kir. járásbiró.

3710—1908 tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Szarvasi kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Szemző Gyula ügyvéd által képviselt Békésszentandrás Takarékpénztár végrehajthatónak Török György szarvasi lakos végrehajtást szenvedő elleni 53 kor 40 filér. főkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék, illetve (A szarvasi kir. járásbiróság) területén lévő Szarvas község határában fekvő a szarvasi 2844. sztkvben felvett B. 4668. B. 7383. rsz. 6 hold 1552 négyszögöles ingatlanak Török György nevében álló 2/3 ad részére 873 korona megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1909. évi február hó 15-ik napjának délelőtti 9 órájkor** e kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen el fog. adatni.

Ezen ingatlan a kikiáltási ár két harmadánál alacsonyabb áron az árverésen nem fog eladatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szarvason, 1908. évi november hó 5-ik napján.

SCHABATKA, kir. járásbiró

1124|1908 végrh. szám

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. járásbiróságnak 1908. évi Sp. I. 745.3 számú végzése következtében dr. Engel Mór ügyvéd által képviselt Déri Ede javára 200 K. 60 f. s jár. erejéig 1908. évi december hó 2-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1020 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutor, könyvek, szőnyegek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbiróság 1908. évi V. 483/4 számú végzése folytán 200 K. 60 f. főkekövetelés ennek 1907. évi október hó 4-napjától járó 5 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 112 K. 88 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Kondoroson, végrehajtást szenvedett lakásán 91 házszám alatt leendő megtartá. ára **1909. évi január hó 20-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog. adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvas 1909. évi január hó 2 napján.

Biró Zsigmond kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Kondoros község piac helyi pénz szedési jog bérlete az **1909. évi január hó 1-étől** kezdve egymásután következő 3 évre bérbe adatik. Pályázni szándékozók 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat **f. évi január hó 15 napjának délután 5 órájáig** annyi-vel is inkább adják be Kondoros község iktató hivatalába, mert a később érkező pályázatok figyelembe vételni nem fognak. Bánatpénzül az ajánlott összeg 10 %-a akár készpénzben, akár elfogadható értékpapirokban ajánlatokhoz melléklendő. Fentartja az előjáróság az ajánlatok feletti szabad választást, tekintet nélkül az ajánlati árra.

Kondoros, 1909. évi január hó 5.
Baross István, Reiner Béla,
főjegyző. biró.

A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR IGAZGATÓSÁGA

Közhírré teszi, hogy f. é. február 15-ikétől kezdődőleg a takarékbetétek után

4 1/2 %-ot

fizet napi kamatozással.

Az igazgatóság.

Egy és kétéves szőlő-oltványokról,

különféle sima és gyökeres vadvesszőről szőlő kimutatás megjel. nt. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a **Vállalati szőlőtelep** Billéd. Torontál-megye.

Globin a legjobb és legfinomabb Czipó tisztítószer. Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipese és Eger.

Tiszta-ára **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis **Schicht szarvasszappinnal** tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

A NAP

a 48-as eszmény és a magyar nemzet törekvések leghívebb, legtűrebb szószólója.

A magyar ujságírás sz. n. z. c. i. ó. i.
A magyar közönség legkedveltebb lapja.
Tessék mutatósámat kérni!

Magyarország legkitűnőbb 2. lapja
A NAP UJSÁGVALLALAT LAPJA

A NAP

A NAP ujságvállalat esti lapja.
A Nap előfizetési ára:

Egész évre	— — —	16 K. — f.
Félévre	— — —	8 K. — f.
Negyedévre	— — —	4 K. — f.
Egy hónapra	— — —	1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ

A NAP ujságvállalat élclapja.
A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre	— — —	6 K. — f.
Félévre	— — —	3 K. — f.
Negyedévre	— — —	1 K. 50 f.
Egy hónapra	— — —	K. 50 f.

Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

A aki a „Fidibuszra“ legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja az 1908. évre szóló díszes „FIDIBUSZ-NAPTÁRT“-t.

TÖRLEY PEZSGÓ CASINO TALISMAN GRAND VIN

Figyelem!

Nincs szebb, Nincs kellemesebb, Nincs hasznosabb

ajándék

a **Litaúszky Pál** fodrász üzletében (Árpád szálló épületében) kapható **párisi és angol illatszereknél, pipere és toalette cikkekénél!**

Dús választék! Olesó árak!
Kivánatra minta-collekció házhoz küldetik.

Tisztíts csak

Globusz
fémfisztító kivonat

A legjobb tisztítószer a világon.

Világkiállítás St. Louis 1907. „Grand Prix“

Jobban tisztít mint más fémfisztítószer

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség alólírott előljárók ezennel közhírré teszik, miszerint mindazon adózó polgárok akiknek ingatlan birtokukat jelzálogilag bekebelezett adóságot terhelik, ezen adóságaikra vonatkozó kamatteher bevallási izeiket 1909. évi január hó 1-től 31-ig a községi adó ügyi jegyző irodájába annyival is inkább adják be, mert ezen határidő lejártá után érkező vallomások az 1897. március hó 23-án kelt 21275. számú pénzügyminiszteri rendelet szerint már csak igazolási kérvény útján és abban az esetben fognak figyelembe vétetni, ha hitelérdemlőleg igazoltatik, hogy a késedelem elháríthatatlan akadály miatt történt.

Végül figyelmeztetnek az adózók hogy az esetre ha az állam kincstár megkárósítására irányzott szándékból az alt. jöved. pótdónak jogosulatlan apaszása céljából tjkvileg benem kebelezett adóságot vallanak be, az 1883. évi XLIV t. e. 100. szakasza értelmében büntetendő jövedéki kihágást követnek el.

Szarvas, 1908. évi december 28.
Az előljároság nevében.
Krsnyák Mihály, Kovács János,
jegyző. bíró.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú honvédelmi miniszterium 16.500-91 számú rendeletének 3. §-a alapján felhívjuk a községbeli lótulajdonosok, hogy a birtokukban lévő lovakat és teherhordó állatokat 1909. évi január 31-ik napjáig alolirott községi előjáróságuál a községi rendőrség helyiségében ott-e célra kiszolgáltató ürlapon jelentsek be.

Azon lótulajdonosok, kik lovaikat a kitűzött határidőn belül bejelenteni elmulasztják az idézett miniszteri rendelet alapján a járási közigazgatási hatóság által a községi szegény alap javára minden ló után 20 koronáig terjedhető bírsággal büntetendők és lovaiknak utólagos bejelentésére kötelezendők.

Az évi bejelentés alól fel vannak mentve:

1., Az Ő Felsége és a felséges uralkodó ház tagjainak udvartartására szolgáló lovak.

2., Az állami lótenyésztési intézetek lovai.

3., A katonai igazgatás lovai és a tényleg szolgáló katonatisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatuk ellátására szükségük van.

3., A nemzetközi szerződések szerint felmentett lovak.

Szarvas, 1908. évi december 11.

Az előjáróság nevében.

Jeszenszky, jegyző.

Hirdetmény.

Szarvas község előjárósága ezenel közhírré teszi, hogy az 1906. évi fősorozásra az I. korosztályban felhívott (1888. évi születésű) állításkötelesek sorshuzása az 1909. évi január hó 25. napján délelőtti 8 órakor fog a községháza nagy tanácstermében meg ejtetni a járási szolgabíró és a járásbeli községek előjáróinak jelenlétében.

Akik bármilyen okból akadályozva volnának a sorshuzáson megjelenni, helyettük meghatalmazottjuk, vagy a sorshuzás vezetője által kijelölt más egyén fog sorsszámot húzni, amely az illető egyénre nézve állításkötelezett-ség egész idejére irányadó leendő.

Azok a kik mint családfejtartók öröklött mezei gazdaság tulajdonosai papjelöltek, vagy népiskolai tanítók a póttartalék kedvezményére jogcimmal bírnak a honvédelemügyi m. kir. Miniszter ur által kibocsájtott, s az előjáróság által kiűgesztett 97000 számú felhívás értelmében járjanak el.

Kelt Szarvason, 1908. évi november hó 12-ikén.

Az előjáróság nevében:

Jeszenszky Frigyes, Kovács János,
jegyző. bíró.

Sirup pagliano a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Giralomo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszertárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, csusz, köszvényénél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 60) Via Pandolfini. Elküldött leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, L ö b l i c h g a s s e 4 48. Gyógyszertárak főlerakatként kedvező feltételek mellettkerestetnek. 9-9.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. október 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2:29 n.	12:15 n.	5:40
Szarvas	érk.	3:15 "	1:03 é.	6:28
	ind.	3:27 "	1:27 "	6:38
Kisszénás	érk.	4:14 "	2:12 "	7:25
Orosháza	érk.	5:35 "	3:26 "	8:40
Mezőhegyes	érk.	7:55 "	5:40 "	—
Mezőhegyes	ind.	—	9:18 "	—
Orosháza	ind. é.	5:55 "	11:17 "	6:07
Kisszénás	érk. n.	7:18 "	12:29 "	7:16
Szarvas	érk.	8:24 "	1:26 "	8:13
	ind.	8:44 "	1:44 "	8:23
Mezőtur	érk.	9:30 "	2:30 "	9:10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappalt jelent.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐLTIVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT.HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Új könyvkötészet!

Könyvnyomdámot egy újonnan berendezett

könyvkötészetrel bővítettem ki.

Minden e szakmába vágó munkát elvál-

lalom olcsó díjsszabás mellett.

S Á M U E L A.

SZARVASON.

HA

sérvkötőket, irigaorokat, francia és angol illatszereket, vagy bármennemű gyógy-
szereket, vagy Spitzer arckenőcsét, vagy bel- és külföldi arcápoló és pipere-
szereket óhajt azt a

Medveczky Utóda gyógyszertárában, Szarvason

bármikor megkaphatja, ahol az összes bel- és külföldi szereknek nagybani raktára van.

Az összes eddigi sósborszeszek között ma a legjobb a

DIVINA SÓSBORSZESZ

ára 40, 100 és 200 fillér.

REISZ MIKSA

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- díszítőműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.